

2.19. POMZA

2.19.1. Rezerv

Bureau of Mines'in tahminine göre, Batı'nın toplam pomza rezervi yaklaşık 250-450 milyon short ton civarındadır. Ancak, dünya pomza rezervleri konusunda sağlıklı veriler elde edilememiştir.

2.19.2. Üretim

Batı Bloku'nun 1987 yılı pomza üretiminin yaklaşık 12 milyon ton civarında olduğu rapor edilmektedir. İtalya ve Yunanistan en büyük pomza üreticisi konumuna sahiptirler.

Çizelge 106'da dünya pomza üretimine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Çizelge 106. Dünya Pomza Üretimi (Bin ton)

Ülke	1986	1987
ABD	554	563
Fransa	550	550
B. Almanya	350	350
Yunanistan	1,740	1,750
İtalya	5,770	5,800
Diğer Piyasa Ekonomili Ülkeler	2,550	2,600
Merkezi Planlı Ülkeler	V. Y.	V.Y.
Dünya Toplamı	11,500	11,600

Kaynak : Mineral Commodity Summaries, 1988

2.19.3. Tüketim

Pomza'nın kullanım alanları başında, hafif beton üretiminde kum yerine kullanılması gelmektedir. Pomzadan yapılan hafif biriket ve duvar, gerek hafifliği, gerek inşaat demirinden sağladığı tasarruf, gerekse ısı ve ses yalıtıklığı avantajlarından dolayı kaliteli inşaatlarda tercih edilmektedir. Bu nedenle ABD'de kullanılan pomzanın % 88'nin inşaat sektöründe tüketildiği rapor edilmektedir.

İnşaat sektörü dışında en çok kullanım alanı tekstil sanayinde aşındırıcı olarak kullanılmaktadır (ket kumaşlarının beyazlatılması işleminde, metallerin ve plastiklerin temizlenmesi vb). Ayrıca tarımda toprağın havalandırılması, dişçilik, plastiklerde dolgu yapılması gibi daha bir çok alanlarda tüketilmektedir.

2.19.4. Türkiye'de Pomza

MTA Genel Müdürlüğü yaptığı çalışmalarda, yaklaşık 2.8 milyar m³ (görünür + muhtemel + mümkün) rezerv tesbit ettiği rapor edilmektedir. Türkiye'de asidik pomzanın geniş olarak yataklanma gösterdiği bölgelerin; Nevşehir, Kayseri, Ağrı, Kars, Van, Bitlis, İsparta, Burdur ve Muğla illeri olduğu belirtilmektedir.

Çizelge 107'de Türkiye'nin pomza üretimine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Çizelge 107. Türkiye'nin Pomza Üretimi (m³)

Yıllar	Miktar (m ³)
1972	650,000
1977	370,000
1982	245,000
1983	266,000
1984	452,000
1985	603,000

Kaynak: Türkiye Pomza Taşı Semineri, 1988

Türkiye'nin ilk pomza ihracatı 1982 yılında üç ton'la başlamıştır. Daha sonra giderek artan bu ihracat 1987'nin ilk yedi ayında yaklaşık 33,000 tonu bulmuştur. Buna bağlı olarak, ihracat gelirlerinde de artışlar kaydedilmiştir. 1982'de toplam 600 Dolardan pomza ihracatı, 1987'de yaklaşık 7 milyon Dolara yükselmiştir. Başlangıçta bir ülkeye yapılan ihracat, 1987'de 37 ülkeye çıkmıştır. Ancak, 1987'den başlayarak pomza üreticileri arasında başlayan kıyasıya rekabetin sonucu, fiyatlar önemli oranda düşüşler kaydetmiştir (pomza ihraç fiyatları 100 Dolar/tonun altına düşmüştür). Bunun sonucu eskiden, miktarca daha az mal satıp daha çok para kazanırken, günümüzde durum tersine dönmüş ve eskiye göre aynı parayı kazanmak için, daha çok miktarda pomza üretip satmak zorunda kalmıştır.

Çizelge 108'de Türkiye'nin pomza ihracatı ve elde edilen dövizle ilgili bilgiler verilmiştir.